

علی حیدر ملتانی ستارہوں سے اٹھارہویں صدی عیسوی دے آپے تے سچے صوفی شاعر نہیں۔ آپ پہلی شعبان 1101ھ دے مطابق 1690ء نوں موضع چوترہ ضلع ٹوبہ ٹیک سنگھ وچ پیدا ہوئے۔ آپ دے والد دانان شیخ محمد امین سی۔ آپ نے مدھی تعلیم اپنے والد کولوں حاصل کیتی تے بعد وچ اپنے عہد دے مروجہ علوم اُتے عبور حاصل کیا۔ آپ دے مرشد دانان خواجہ فخر الدین دہلوی سی۔ آپ اک عرصے تک ملتان شہر وچ رہندے رہے۔ آلے دوالے دے علاقے وچ آپ دے علم، فضل، زہد و عبادت تے ولایت دیاں دُحماں پے گھیاں کن تے بوہت سارے لوک آپ کولوں ظاہری تے باطنی فیض حاصل کرن آؤندے کن۔ آپ 1196ھ دے مطابق 1777ء نوں فوت ہوئے چوترہ وچ آپ دامزار بنایا گیا۔

آپ مغلاں دے اخیر لے دور دے شاعر نہیں، وارث شاہ رحمۃ اللہ تے یکھے شاہ رحمۃ اللہ لیس حوالے نال آپ دے ہم عصر بن دے نہیں، پنجاب وچ ظلم و تشدد سیاسی بے چینی تے اکھر پکھڑا معاشی بد حالی تے قتل و غارت دا دور سی، ایس عہد دے دکھ دردوں آپ نے محسوس کیا تے لوکاں اندر اپنی شاعری راہیں امن بھائی چارے، بیارحمت تے انسان دوستی دے چراغ روشن کیے۔ آپ دی شاعری رسدی اے کہ علی حیدر ملتانی اک درویش صفت تے زہی معرفت وچ ڈبے ہوئے آپے انسان تے سچے صوفی شاعر سن، آپ دا کلام پہلی واری 1889ء وچ شائع ہو یا، جس وچ سی حرفیاں تے قصہ ہیر شامل اے، علی حیدر نے مجاز تے حقیقت نوں اک سانجھ وچ پرو دتا اے۔

ابیات

(سی حرفی)

الف: اچھے اوتھے آساں آس تینڈی آتے آسرا تینڈے زوردا ای
 نہیں سہہ حالے تینڈے نہیں آساں خوف نہ کھنڈے چوردا ای
 ٹوں ای جان سوال جواب سبھو سانوں ہول نہ اوکھڑی گوردا ای
 علی حیدر ٹوں سک تینڈی اے تینڈے باجھ نہ ساکھ ہور دا ای

○

ص: ضرورت آسانوں کسی سکھاں بٹن الاون ٹوں
 بسطر گگی دل وچ مینوں پریم دی حرف لکھاون نوں
 رگ رگ تار ظبورے والی ناخن نال و جاون ٹوں
 راگ دی مالا گل وچ حیدر روپ بجن دا گاون ٹوں

○

ش: شوق چھاں تن یار دا سی سوئی جان دے راہ حبیب دے نوں
 جہاں وچ تاں درد نہ اک رتی کیہ چاخن قدر طیب دے نوں
 جہاں عشق دی لذت نہ چکھتی سوئی روندے وقت نصیب دے نوں
 اوتھے میں جیہاں کئی لکھ وے حیدر کون محمد نام غریب دے نوں